

На основу члана 7. став 1. Одлуке о Буџетском фонду за заштиту животне средине Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.76/09 и 104/18), члана 2. и 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.1/13, 95/16, 98/16, 124/16, 144/16,117/20 и 3/25) и Програма коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ниша за 2025. годину („Службени лист Града Ниша“ бр. 25/2025),

Градско веће Града Ниша на седници одржаној, дана 13.05.2025. године, доноси

Програм чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша

I - ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Отпад је сваки материјал или предмет настао током обављања производне, услужне или друге делатности, предмети избачени из употребе, отпадне материје настале потрошњом које са гледишта произвођача, односно потрошача нису за даље коришћење.

Дивља одлагалишта различитог отпада настају непоштовањем постојећих санитарних прописа и законске регулативе и налазе се најчешће на неуређеним и другим површинама јавног простора, а често су груписана око река и у близини пољопривредних усева. Оваква одлагалишта нису ограђена, тако да се на њима могу видети животиње, птице, глодари и инсекти, који су потенцијални преносници заразних болести, што повећава ризик од ширења инфекција, чиме се угрожава здравље људи и квалитет животне средине. Поред загађења ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода, са ових одлагалишта се шире непријатни мириси а и визуелно су лошег изгледа. На овим местима се често дешавају и пожари, што додатно узрокује ризик по здравље људи и читавог природног окружења, услед ширења токсичних материја, које се могу наћи у диму отпада који гори.

Број нелегалних одлагалишта из године у годину расте, и поред чињенице да се редовно уклањају, што указује на недговарајуће управљање отпадом и што је један од највећих проблема са становишта заштите животне средине. Прогресивни раст укупне количине свих врста чврстог отпада није пратила одговарајућа политика заштите животне средине. У циљу решавања дугорочног проблема неопходан је заокружени систем управљања отпадом, као одговор на несавесно поступање власника отпада али и на недовољан број санитарних депонија.

Стога се спроводе акције на санацији ових дивљих одлагалишта у сарадњи са ЈКП „Медиана“ Ниш, које Одлуком о оснивању ЈКП „Медиана“ Ниш („Службени лист Града Ниша“, бр.143/16, 3/17 и 18/18) има искључиво право обављања делатности управљања комуналним отпадом, а у складу са Програмом чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша. По конфигурацији терена, на територији града Ниша, углавном су то површине на којима се може организовати чишћење и одвоз депонованог материјала, а има и веома стрмих терена где није могућа употреба механизације.

II – ЦИЉ ПРОГРАМА

Циљ Програма је смањење загађења животне средине штетним материјама које са дивљих одлагалишта отпада доспевају у ваздух, земљиште, површинске и подземне воде, заштита и очување здравља људи, флоре и фауне, као и побољшање визуелног изгледа насеља.

Приоритет је да се ове деградиране јавне површине санирају, тако што ће се расути отпад сакупити, уклонити и површина уредити на начин, који би спречио поновно настајање одлагалишта, како на већ постојећим, тако и на новим локалитетима. У овом смислу предвиђена је сарадња са надлежним органима и редовно контролисање очишћених и уређених локалитета.

III – ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ОБИМ РАДОВА

У оквиру Програма чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша, у 2025. години, биће обухваћене дивље депоније тј. дивља одлагалишта различитих врста отпада распрострањених како у урбаном тако и у руралном подручју територије Града Ниша. Чишћење и санација јавних површина вршиће се по налогу Наручиоца у складу са приоритетима, а услуге чишћења и санирања јавних површина вршиће ЈКП „Медиана“ Ниш. О извршеним услугама сачињаваће се Извештај, који ће садржати опис пружених услуга, односно опис очишћених и санираних локација (дужина, ширина, количина отпада и опис непосредног окружења) са фотографијама пре и после чишћења и уређења. Привремене ситуације сачињаваће се на основу важећег ценовника за текућу годину, ЈКП „Медиана“ Ниш.

Програм чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша, спроводиће се у периоду од дана закључења уговора до утрошка средстава текуће буџетске године, што ће бити предвиђено уговором који ће се закључити између Градске управе за имовину, привреду и заштиту животне средине и ЈКП „Медиана“ Ниш.

Програмом чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша, не садржи унапред утврђене локације за чишћење и санацију, као и динамички план како би се искористила могућност уклањања приоритетних дивљих депонија у реалном времену, а у оквиру периода важења Уговора.

Начин извештавања:

Привремене (месечне) ситуације као и окончана о извршеним радовима садржи:

- опис активности, радова, период чишћења и уређења дивљих депонија;
- опис очишћених и уређених локација (дужина, ширина, количина отпада и опис непосредног окружења) са фотографијама пре и после чишћења и уређења;
- предлог будућег уређења свих очишћених депонија, у циљу спречавања даљег депоновања отпада на истим локацијама;

Привремене ситуације достављају се Градској управи за имовину, привреду и заштиту животне средине Града Ниша, а окончана ситуација се доставља најкасније до 31.12.2025. године. Све ситуације, требају бити оверене од стране надзорног органа. У окончаној ситуацији, треба дефинисати предлог начина контроле санираних локација, а у сврху утврђивања превентивних мера, са циљем спречавања даљег одлагања отпада на већ очишћеним локацијама.

Превентивне мере, у циљу спречавања даљег одлагања отпада на очишћеним и уређеним локацијама и начин контроле обухватају:

- облик сарадње са надлежним органима у циљу редовног контролисања очишћених и уређених локалитета, облик сарадње са надлежним органима у циљу редовног контролисања очишћених и уређених локалитета.

Јавно комунално предузеће „Медиана“ Ниш, у обавези је да обавести Наручиоца, надзорни орган, инспекцијске службе, као и градске општине о почетку и трајању активности на реализацији овог Програма.

IV - АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша обухвата:

I фаза – Доношење Програма од стране Градског већа Града Ниша и

II фаза – Реализација Програма од стране ЈКП „Медиана“ Ниш.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

У складу са чланом 78. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/18 –др. закон и 35/23- др. закон), трошкове уклањања отпада одложеног изван депоније, чије порекло не може да се утврди, односно установи његова веза са произвођачем, односно лицем које га је одложило, сноси јединица локалне самоуправе.

У складу са чланом 2. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09- други закон, 72/09-др. закон, 43/11- одлука УС, 14/16, 76/18, 95/2018 – др.закон и 94/24 –др. закон), систем заштите животне средине чине мере, услови и инструменти за одрживо управљање, очување природне равнотеже, као и спречавање, контролу, смањивање и санацију свих облика загађивања животне средине.

Сви субјекти система заштите животне средине, на основу члана 4. овог Закона дужни су да чувају и унапређују животну средину. Чланом 20. дефинисано је да јавне зелене површине у насељеним местима и пределима обухваћеним просторним и урбанистичким плановима подижу и одржавају се на начин који омогућава очување и унапређивање природних и створених вредности.

У складу са тим Градска управа за имовину, привреду и заштиту животне средине спроводи Програм чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша, у циљу заштите и унапређења животне средине. Циљ Програма је чишћење и уређење површина обухваћених дивљим депонијама и спречавање њиховог поновног настајања.

Средства за реализацију овог Програма у износу од 5.000.000,00 динара предвиђена су Одлуком о буџету Града Ниша за 2025. годину, из средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ниша („Службени лист Града Ниша бр. 144/2024), у разделу 9 – Градска управа за имовину за имовину, привреду и заштиту животне средине Града Ниша, Глава 9.01 – Градска управа за имовину, привреду и заштиту животне средине, у оквиру Програма 6 – Заштита животне средине, програмска активност 0401 – 0001 – Управљање заштитом животне средине, позиција 309, Специјализоване услуге 424, од укупно намењене апропријације за ову позицију, која износи 11.000.000,00 динара.

Програм чишћења и санирања јавних површина на територији града Ниша доноси Градско веће Града Ниша, а финансирање Програма одобрава Градоначелник Града Ниша.

Програм објавити у Службеном листу Града Ниша.

Број: 712-4/2025-03

У Нишу, 13.05.2025. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

Драгослав Павловић